

PROPOSTA CURSOS 3R I 4T DE PRIMÀRIA

BLOC 1: La llengua i els seus parlants

- **Presa de consciència de les llengües que usen a casa i a l'escola, i de les llengües de l'entorn més proper.**
- **Comparació i contrast d'alguns mots de llengües presents al centre o familiars.**
- **Elaboració de mapes lingüístics de l'entorn del centre a partir de la detecció de llengües que hi són presents.**
- **Explicació de la diversitat lingüística i cultural del centre a partir del reconeixement de les llengües i cultures presents al mateix centre.**
- **Lectura de contes de cultures diferents i detecció d'allò que tenen en comú.**
- **Identificació de prejudicis i estereotips lingüístics a través de:**
 - Lectura d'articles de divulgació.
 - Anàlisi d'expressions o frases fetes en diferents parlars o dialectes.
 - Reflexió sobre diferents parlars.
- **Comentari i acords sobre maneres de dir que no menystinguin ningú en relació amb l'ús de la llengua o amb la gestualitat.**
- **Ús d'un llenguatge no discriminatori i respectuós amb les diferències en la vida quotidiana.**
- **Reflexió sobre la importància que té per a la imatge pròpia i la dels altres l'ús d'un llenguatge no respectuós.**

BLOC 2: Comunicació oral

- **Interès per expressar-se oralment, amb atenció especial a la pronúncia i a l'entonació per tal que s'adeqüin al context.**
- **Comprensió de textos orals en diferents contextos, amb actitud respectuosa i atenent a la informació rebuda per emprar-la després en qualsevol activitat.**
- **Descripció dels components de l'acte comunicatiu:**
 - Situació.
 - Participants.
 - Intenció.
 - Canal: a través de què es vol establir una comunicació.
 - En situacions de centre o d'entorn.
- **Aplicació d'estratègies lingüístiques orals que puguin aplicar-se en l'elaboració de futurs textos escrits, amb adequació, coherència, cohesió i correcció:**
 - Reflexió sobre els elements d'un discurs.
 - Elaboració de guions per seguir un discurs.
 - Amb acompanyament de mestres i en contextos d'aprenentatge.
 - Descripció dels elements del contingut i la forma d'una producció oral: tema i forma (lèxic, estructura del discurs, elements visuals i de suport).

- Reproducció de fragments literaris que tinguin sentit en el marc d'una proposta didàctica o pel plaer d'escoltar-los en veu alta.
- Ús de models textuais elementals:
 - Narració.
 - Descripció.
 - Diàleg.
 - Exposició.
- En les produccions orals de les propostes d'aula, de forma progressivament autònoma.
- **Interacció oral adequada en situacions d'aula** com la rotllana, els espais de treball o dins el centre, tenint en compte:
 - L'adequació del registre apropiat.
 - L'argumentació respectant els punts de vista.
 - Ús d'elements bàsics de cortesia com bon dia o disculpa.
- **Aplicació d'estratègies d'escolta activa** en converses d'aula i en contextos formals:
 - Mostra d'interès amb gestos i paraules.
 - Resposta empàtica.
- **Desenvolupament del pensament creatiu i crític per proposar solucions per resoldre conflictes**, amb acompanyament de l'adult.
- **Detecció de possibles usos discriminatoris del llenguatge verbal i no verbal** en contextos comunicatius.
- **Reformulació del llenguatge per fomentar l'ús del llenguatge inclusiu.**
- **Aplicació d'estratègies per identificar i interpretar el sentit global del text:**
 - Definició de la intenció de l'emissor.
 - Reconeixement del to i el registre.
 - Detecció d'idees principals.
 - Resum del missatge global del text.
- **Aplicació d'estratègies sobre els elements bàsics de la comunicació no verbal** (contacte visual, postura corporal, to de veu, etc.), com ara:
 - Observació guiada de vídeos i identificació dels elements no verbals i els seus significats.
 - Ús conscient dels elements de la comunicació no verbal.
- **Ús d'eines analògiques i digitals per produir textos orals**, de forma guiada:
 - Cartells o posters.
 - Decàlegs.
 - Gravadores de veu.
 - Pissarres o tauletes interactives.
 - Programari per fer presentacions.

BLOC 3: Comprensió lectora

- **Fluïdesa lectora:**
 - 3r: 113-132 paraules per minut - nivell normal
 - 4t: 114 - 133 paraules per minut. - nivell normal

- **Lectura en veu alta amb una entonació i ritme adequats**, tenint en compte:
 - Els signes de puntuació treballats: punt, coma, interrogant, exclamació i guió de diàleg.
 - La modalitat oracional.
 - Un fraseig adient.
 - Preparació de les lectures amb ajuda entre iguals.
- **Descoberta i identificació d'elements gràfics, textuais i paratextuals** que afavoreixen la comprensió del text:
 - Mapes, gràfics, icones.
 - Títols, índexs, glossaris.
 - A partir de textos propers a la vida quotidiana, dels mitjans de comunicació, de l'escola, i de textos d'interès pel context de treball.
- **Aplicació i reflexió d'estratègies de comprensió lectora** en textos quotidians, escolars i socials:
 - Abans de llegir: definir un objectiu de lectura, activar coneixements previs.
 - Durant la lectura: inferir, interpretar, relacionar informació, construir interpretació personal sobre què explica el text, amb ajuda.
 - Després de llegir: recapitular, extreure idees.
 - En funció de la complexitat del text, amb ajuda del docent.
- **Detecció i valoració dels usos discriminatoris del llenguatge verbal** en textos quotidians i dels mitjans de comunicació.
- **Reflexió en petit grup i propostes d'opcions alternatives que modifiquin el missatge.**

BLOC 4: Expressió escrita

- **Producció de textos escolars i socials, de tipologia diversa, dirigits a diferents destinataris**, de forma progressivament autònoma i una intenció concreta, com ara:
 - **Missatges i cartes.**
 - Avisos i cartells.
 - Jocs de **descripció**: persones, objectes, animals i llocs.
 - Emplenar un imprès.
 - **Rodolins i poemes** (ús de llenguatge poètic i poemes paral·lels).
 - **Notícies** (títol, què, qui, quan, com i per què).
 - Diaris personals i de grup.
 - Cròniques.
 - **Textos expositius** (resum, esquemes, reportatge).
 - **Textos instructius** (normes de funcionament de l'aula i de l'escola, receptes de cuina, reglaments esportius, manualitats).
 - **Narracions** (de fets viscuts, d'històries conegudes, amb variacions, o inventades).
 - Còmics.
 - Diàleg.
 - Anuncis publicitaris.

- **Aplicació d'estratègies elementals, individuals o grupals, de producció de textos escrits i multimodals** d'ús escolar i social, amb diferents propòsits comunicatius i de forma progressivament autònoma:
 - **Estratègies de planificació:**
 - Concreció del destinatari, del tema i del propòsit.
 - Converses amb diferents recursos per generar idees (pluja de paraules, lectura de fragments, una pintura, una música...).
 - Esquemes, dibuixos, mapes mentals i murals col·lectius amb notes adhesives per seleccionar organitzar les idees.
 - Especificació de paraules clau, estructures i connectors.
 - **Estratègies de redacció:**
 - Consciència d'esborrany (la revisió és inherent a l'escriptura).
 - Escriptura conjunta per parelles o entre infants i docent.
 - Consulta d'informació i de models a l'abast.
 - Interacció entre companys i amb el docent.
 - **Estratègies de revisió i edició:**
 - Lectura entre companys i entre companys i el docent.
 - Aplicació de pautes de revisió elaborades pel grup.
 - Reescriptura del text.
 - Ús de rúbriques d'autoavaluació del procés.
- **Utilització d'elements gràfics i paratextuals adequats al suport**, de forma progressivament autònoma, que facilitin l'organització i la comprensió del text produït a l'aula:
 - Elements gràfics: la fotografia, el dibuix, el mapa i l'esquema, en funció de cada text, per facilitar-ne la comprensió.
 - Elements paratextuals: títol, tipografia, espais entre els apartats i negretes, per facilitar l'organització del text.
- **Ús de bastides i altres suports**, de forma progressivament autònoma, tant en paper com digitals, per millorar la producció de textos propis:
 - Modelatge de l'estratègia, pràctica guiada i supervisió.
 - Models de textos com a referència.
- **Presentació acurada dels textos** fent atenció a:
 - La llegibilitat de l'escriptura (atenció amb les lletres que sobresurten: b/d/f/h/k/l/t/g/j/p/q/y).
 - La regularitat de la mida de les lletres.
 - La distribució de l'espai.
 - Els marges adequats.
- **Aplicació de normes ortogràfiques bàsiques:**
 - Majúscules en noms propis i començament d'escrit.
 - Punt, interrogació o admiració al final de la frase i altres signes de puntuació.
 - Paraules d'ús molt freqüent treballades a l'aula (Per exemple: ahir, avui, aquest, etc.).
 - Grups consonàntics: br/bl.
 - Plurals acabats en -es.
 - ca/que/qui/co/cu i ga/gue/gui/go/gu.
 - rr i ss entre vocals.

- Escriptura de nombres.
- **Reflexió ortogràfica:**
 - Ortografia dels dígrafs: qu, gu, rr, ss, ix, ig, tg, tj.
 - Diferència em/hem/amb.
 - Inici a l'accentuació: reconeixement de paraules agudes, planes i esdrúixoles.
 - Síl·labes tòniques i àtones.
 - Accent obert i accent tancat.
 - Vocals que admeten un sol tipus d'accent.
 - Apòstrof, d', m', t', s'.
 - Pretèrit imperfet acabat en -ava.
 - Infinitius acabats en -r.

BLOC 5: Alfabetització informacional

- **Aplicació d'estratègies bàsiques per a la recerca guiada d'informació** en fonts documentals variades i amb diferents suports i formats, reconeixent l'autoria i aplicant criteris de fiabilitat.
- **Ús de diferents fonts documentals** (llibres, revistes, diaris, pàgines web, bancs d'imatges, etc.) en funció de l'objectiu de la investigació i de la participació i iniciativa de l'alumnat, dels materials analògics i digitals.
- **Conversa amb l'adult responsable sobre la fiabilitat dels materials.**

BLOC 6: Educació literària

- **Ús de les biblioteques com a espai de trobada d'activitats literàries compartides i com a element impulsor de comunitats lectores:**
 - Recerca guiada de llibres segons interessos.
 - Participació en activitats de dinamització lectora.
 - Visita programada a la biblioteca d'entorn amb registre d'usuari.
- **Reconeixement de les dades bàsiques d'un llibre** de forma progressivament autònoma:
 - Autors, traductors, il·lustradors, editorial, col·lecció, etc.
 - Observació i conversa literària al voltant de la coberta, la guarda, la portada, el llom i altres elements físics del llibre i elements literaris rellevants com el gènere, l'estructura, etc.
- **Escriptura de textos narratius i poètics a partir de models coneguts i analitzats**, utilitzant recursos literaris, amb progressiva autonomia:
 - Contes o històries curtes amb estructura clara.
 - Ús de metàfores i recursos expressius senzills en poemes.
 - Cal·ligrama i acròstic.
- **Exploració i interpretació de la relació entre text i imatge que s'estableix.**

BLOC 7: Reflexió sobre la llengua

- **Utilització de metallenguatge específic bàsic en activitats guiades de comprensió i producció de textos**, orals, escrits o multimodals, com ara idea principal, personatge, protagonista, frase, text, paraula.
- **Reconeixement, però no definició, de la unitat gramatical que vehicula cada terme** (com ara nom, verb, adjectiu, determinant).
- **Diferències elementals entre llengua oral i llengua escrita en l'ús quotidià** a través de l'anàlisi de contextos comunicatius en què el registre és ben diferenciat.
- **Ús dels signes de puntuació bàsics en els textos escrits i descoberta acompanyada de les seves característiques:**
 - Els punts seguits i punts i a part com a organitzadors del text.
 - Les comes per marcar una successió d'elements equivalents.
 - Els signes d'interrogació i exclamació per indicar la modalitat i marcar l'entonació.
- **Experimentació i comparació amb el significat que poden aportar els signes de puntuació en fragments breus i senzills.**